

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Laura Taylor Namey

A BRITISH GIRL'S GUIDE TO HURRICANES AND
HEARTBREAK

Text copyright © 2023 by Laura Taylor Namey

Published by agreement with The Tobias Literary Agency and
Corto Literary Agency.

Translation Copyright © 2025 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05692-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Mlada Britanka, vragani i slomljena srca

Lora Tejlor Nejmi

Prevela Mila Ilić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2025.

*Za Kejt Elizabet,
moju predivnu i čudesnu ćerku*

Drvo koje udari grom je ono koje se pamti.

– Marti Rubin

Nije teško ako znaš kako.

– Edvard Lidskalnin

MAJ

VINČESTER, HEMPŠIR, ENGLJESKA

Dobro se držim dok tata ne pusti *Claire de Lune*. Snimak klavira teče kroz moju kuću, a desetine lica se naginju ka muzici. Sigurno misle:

Evelin je ovu mnogo volela.

Čuo sam kako je svira pre toliko godina.

Mirna pesma za ženu koja napokon počiva u miru.

Pored nostalgije i nesalomive tuge, grudi mi steže krivica pod novom crnom haljinom. Prsti me bole u ovim praktičnim salonkama nakon tolikog stajanja iznad maglovitog groba. Dugog stajanja uza zid dnevne sobe, gde sam zbijena između porodice i prijatelja koji dele uspomene na Evelin Maksvel. Moju majku.

Priče su divne. Čak sam se i ja nekoliko puta nasmejala. I bila sam sigurna da tata neće pričati – neće moći – ali pričao je. Kratku anegdotu o njihovom prvom sastanku kad je po oboma prosula vrući kakao, a on je već bio napola zaljubljen.

Mislila sam da moj stariji brat sigurno neće uspeti da održi govor, da se probije kroz sve to. Ali Orion je upravo to učinio, dok ga je Lila podupirala sa strane poput gvozdene skele. Zbog toga je volim još više.

Sada jedan rođak izgovara završne reči, uz pratnju Debisija. Zatim ga komšinica zamenjuje kraj majčinog crnog klavira, ali zastaje kao da je nekud zadenuła misao. „Zaboga, Flora još nije ništa rekla.“ Pretražuje

sobu, pogled joj se zaustavlja na meni. „Nikada ne bih govorila pre tebe, dušo.“

Glave se okreću, a moje lice postaje skamenjeno u isto vreme kada mi kolena popuste. Pamuk mi puni uši, prigušuje brujanje glasova. *Flora, da, Flora. Naravno, trebalo bi da nešto kaže. Flora, Flora, Flora.*

„Ja...“, sve je što uspevam da izgovorim. Iako mama zaslužuje hiljadu uspomena, ne mogu da stojim kraj njenog klavira i delim ih. Nije to zbog tuge što sam je izgubila zbog rane demencije. Više je i drugačije i želim da potonem u pod.

Nežno podsticanje se nastavlja, sat otkucava uz moju lobanju. Znoj mi se skuplja na vratu dok gledam profile prijatelja koji su danas došli. Mogla bih pitati bilo koga od njih da stane kraj mene dok govorim. Ali neću.

Ako to uradim, slomiću se na loše delove. Moja istina ne pripada ovakvim prostorijama.

Pre nego što mi se sledeća misao slegne, probijam se kroz našu malenu dnevnu sobu i ulazna vrata. Lupam vratima iza sebe, ućutkujući uzdahe i mrmljanje i moje ime izgovoreno sa upitnom intonacijom.

Sa svakim korakom žalim što nisam mogla da zgrabim svoj foto-aparat sa police za knjige. Da iz njegove težine crpim snagu i držim ga blizu. Trčim samo sa tajnom koja sve moje uspomene boji u sivo. Pre dve nedelje, upropastila sam dan kad je mama preminula. A samo moj foto-aparat to zna.

Mlada Britanka, uragani i slomljena srca

Draga Flora,

Pišem ti jer imam divne vesti. Upravni odbor Grinli centra izglasao je da preimenuje naš novi zajednički boravak u „Evelininu sobu“ u čast tvoje majke koja je godinama posvećeno sarađivala s našom ustanovom. Renoviranje će biti gotovo u oktobru, i održaće se spektakularan događaj radi posvećivanja prostora koji će ispratiti mediji. Budući da smo sklonište za tinejdžerke, mislili smo da niko ne bi bio prikladniji da održi govor u čast Evelin i njenog dobročiniteljskog duha od njene voljene ćerke. Šaljem još detalja, ali molim za odgovor.

Srdačan pozdrav,

Ketlin Morou

Grinli centar

1

JUL

Kada bi taj čovek prestao da zuri uprazno i kad bi se pomerio dva sitna koraka, moja naredna fotografija bila bi savršena. Spremam foto-aparat i držim prst iznad okidača. Čekam. Sigurno oseća moje nestrpljivo lupkanje nogom o pločnik zato što konačno odlazi. Sada je savršena.

Prošla sam kraj ovog niza starinskih motora na putu ka poslu. Nadala sam se da će i dalje biti parkirani u predviđenom prostoru nekoliko ulica dalje od prodavnice čaja i peciva moje porodice kada dođe vreme za pauzu. Ovaj sumrak nakon kiše u ovo doba dana najbolje je osvetljenje za moje fotografije.

Škljoc, škljoc, škljoc.

Slikam delove izbliza, u ram stavljam obećanje moći i pokreta. Kišom isprskane cevi, rotore, klipove. Ovi svetlucavi motori sigurno pripadaju nekom klubu. Mili, dedin obnovljeni *trijumf bonevil*, koji je Orion danas odvezao na faks, savršeno bi se uklopila sa svim ovim ispoliranim logoima i puterastom kožom. Ništa ne zvuči kao ove mašine; Mili je besna kučka koja opasno reži.

Tek kada zastanem da proverim svoju memorijsku karticu, primećujem koliko je sati. Gospode, kasnim. Trebalo je da se vratim i završim empanade sa jagodom u *Maksvelu* pre dvadeset minuta. Čudo da mi Lila nije ništa napisala pre devetnaest i po minuta.

Srećom, nisam daleko. Šetam natrag, stežući svoj *kanon* DSLR. Nosim ga skoro svuda i obično žrtvujem ručak da bih slikala okolinu Haj strita. Kad mi je nana poklonila foto-aparat pre godinu dana, nadala se da će postati zabavan hobi, ali postao je sve. Sočiva nose nešto od onoga što ne mogu da držim u sebi. *Uperi i pritisni okidač. Ulikaj. Promeni kadar.* Crna kutija čuva tajne koje mi mažu prste poput voćnih glazura koje pravim sa Lilom. U nekom trenutku ću se suočiti s onim što sam sakrila. A onda je tu i jučerašnji mejl iz *Grinlija* u mom inboksu – i s tim ću se suočiti. Ovog puta želim da govorim. Da podelim nešto o mami. Ali dva meseca nisu oslabila stisak klešta na mom jeziku, maglu koja mi ispunjava glavu. Ne znam kako da uradim to što traže.

Guram nervozu tamo odakle je i došla, ali kada skrenem na Džuri strit, stomak mi propada iz drugog razloga. Red ispred *Maksvela* je čudovišan. Guram se kraj uzbuđenih kupaca, odlažući foto-aparat i tražeći svoju kecelju na polici sa opremom. Zbunjena, zapravo pogledam u *sebe* i – *dodačavola* – nisam je ni skidala. Spređa je umazana nadevom od jagode, pa mora da sam tamo napolju izgledala kao hodajuće mesto zločina.

„Izvinil! Znam, znam, znam“, kažem Lili Rejes kada proviri iz kuhinje. Podižem krpu i nastojim da izgledam korisno.

„Ne brini, *amiga*“, dobacuje otpozadi. „Već sam osmislila pekarsku verziju trčanja krugova za kaznu.“

„Naravno da jesi, i drago mi je!“ Prihvatila bih njenu iznerviranost naspram bezličnog povlađivanja u svako doba. Znam šta da radim s malo besa.

Lila ulazi i šalje mi ogroman kez. Nosi maramu preko smeđeg konjskog repa i desetinu drugih kostima: kubansko-američka kuvarica i pekarka. Doseljenica iz Majamija. Diplomac Le Kordon Blua. Devojka koja voli Vinčester skoro koliko voli mog brata. I koju ja volim kao sestru.

Ona nosi poslužavnik sa skonsima od kupina, koje vadim i ubacujem u kutiju za deserte koja je zamenila naš stari šank za degustaciju čaja. Uzdah zadovoljstva širi se radnjom; to pecivo će se verovatno rasprodati za nekoliko minuta dok kupci uzimaju vrećice svog nedeljnog engleskog

doručka i *dardžilinga*. Saradnja sa Lilom na privremenoj verziji njene porodične kubanske pekare u Majamiju bila je najbolja odluka koju je tata doneo.

Dopunjujemo poslužavničke rolnicama sa cimetom i kubanskim keksom sa puterom kada se začuje kucanje sa prozora za posluživanje. Na njemu stoji znak: *Zatvoreno, molim vas, produžite do glavnog ulaza*.

Hitro se okrećem. Naš drug Gordon Volas pritiska svoje rumeno lice o staklo. „Ozbiljno? Zar će se istopiti ako stane u red?“

„O, već je pokušavao s ovim sranjem dok si bila na produženoj pauzi. Oterala sam ga“, kaže Lila dok juri ka tajmeru na rerni koji pišti.

Ja marširam do prozora, grabim kvaku i otvaram ga. „Ti!“ Upirem prstom u Gordona, koji se usuđuje da izgleda uvređeno. „Da, ti bacaš kamenčiće na ovaj prozor već danima kao neki riđokosi Romeo.“

Prozor za posluživanje na spoljašnjem bočnom zidu bio je Orionova najnovija ideja da bi dozvolio kupcima da priđu i na brzinu prezalogaje. Nešto samo za Lilu. Napolju se nalazi elegantna nadstrešnica i jelovnik ispisan kredom. I Gordon koji se naginje preko niskog pulta. Nosi kariranu majicu podvijenih rukava. Plava i zelena idu dobro uz njegovu tamnoridu kosu, to ću mu priznati.

„Ne možeš me kriviti što uživam u vašoj maloj zalagajnici.“ Gordi pomera staklo uz okvir, napred-nazad, sa detinjastim zanimanjem. „Dobro je urađena“, razmišlja naglas. Kad postane nemoguće da još iskrivim lice, on prestaje uz nervozni smeh. „Oh, i hoću jednu rolnicu sa cimetom. *Molim*“, dodaje, kao da je to velika stvar.

„Plaćaš pravim novcem, a ne lažnim, iz igre?“

„Ili bi mogla da mi staviš na račun.“

Bog neka mi pomogne, udaljavam se, uzimam rolnicu i čak je pažljivo umotavam. „Kakav račun?“, kažem dok mu je dodajem. „Obično svoje sledovanje dobijaš besplatno jer je Lila finija od mene.“

Gordon kida komadić peciva. Gura ga u usta i rastapa se od blaženstva. „Šta to govori o tebi ako je devojka kojoj Saut Bič, *café cubano* i *guayaba* teku venama, finija od tebe?“

Budući da je i delom Venecuelac i Lilin daleki rođak, ispravno izgovara delove na španskom. Lila je isprva posetila Vinčester pre tri godine zato što njena daleka rođaka i *tía* njenog srca – Gordonova mama – živi ovde. Volasovi su početak razloga što uopšte imamo Lilu.

Pre nego što uspem da uzvratim nečim domišljatim, Gordon se suočava sa mnom licem u lice. „Ma daj. Dovoljno si fina. I dobra si drugarica.“

Grizem se za usnu, osećajući ukus preostalog balzama sa vanilom. „Nemoj mnogo da mi se raspekmeziš.“ Naročito nakon onoga što sam izgubila. Mogla bih se slomiti. *Nemoj biti previše ljubazan; ja to ne zaslužujem.*

„Nikako.“ Podiže bradu. „Pa, odoh ja.“ Priređuje dramatičnu predstavu za odlazak, nespretnih i prenatrženih pokreta dok odlazi. Nedostaje mu samo odeća dvorske lude.

„Flora?“

Okrećem se. Dok se ostali zaposleni nose sa redom, pridružujem se Lili iznad tableta na kome osmišljava našu ponudu.

„Za sutra sam mislila brioš i hleb od kiselog testa. Plus skonsi sa trešnjom i čokoladom i trileće. Takođe sam raspoložena za mil fej.“

Hiljadu kora. Lila će se postarati za tu delikatnu francusku poslasticu sličnu krempiti. A ja ću pomoći sa ostalim. „Da počnem da spremam testo?“

Podiže palac i odlazi da pripremi sebi šolju čaja.

Na pola puta do kuhinje, moje srce staje kad mi se pogled sretne s očima ogromnog *PACOVA!* Vrištim i to pratim nizom najprobranijih reči. Ostavila sam otvoren prozor i pacov se popeo na ivicu za posluživanje.

Sto stvari se dešava za tri sekunde.

Red u prodavnici se raspada na paramparčad. (Žao mi je, narode.) Čitav Haj strit me je sigurno čuo. I baš kada Lila dotrči, pogledam bolje i uviđam da se stvorenje ne pomera. Uz novostečenu hrabrost pomešanu sa užasom, uzimam odvratno živopisnog i sasvim *lažnog* pacova, držeći

ga za gumeni rep. Red u prodavnici se sad smeje. (Nema na čemu, treba li i da se poklonim?)

„Gordone!“, vičem kroz prozor.

Pošto godinama izvodi ovakve smicalice, Gordon Volas se praktično potpisao na ovoj. Danas mu se sprema posebna vrsta naplate. Okrećem se ka Lili, razvezujući vezice na kecelji. „Znam da imamo posla i da sam kasnila, ali...“

„Uh, ni slučajno. Bolje potrči, *chica*“, kaže Lila.

Zločesto se cerim, dobacujem pacova Lili i izlećem.

Red se razdvaja uz uzdahe i hroptanje. „Pokaži im. Ja to ne bih trpeo“, dobacuje jedan od regularaca kada iskočim na trotoar.

Ili je Gordi dobio na brzini kao i na visini i mišićima u poslednjih nekoliko godina, ili ima saučesnike. Nigde riđe kose na vidiku. Nakon trenutka oklevanja, hitam preko kišom oprane ulice ka prodavnici polovne odeće. Vlasnica Viktorija čisti ulaz. Vidi kako dolazim, prekidajući posao kada se zaustavim.

„Gordon?“, pita, čitajući mi misli. Kad besno klimnem, kikoće se i pokazuje metlom. „Onuda. Klisnuo je kao mačka.“

„Hvala, Vi!“

Naravno da bi izabrao užurbani Haj strit. Mnogo mesta gde se može sakriti, i mnogo pešaka i bicikala za izbegavanje. Probijam se, preskaćući barice i hvatajući entuzijastične odjeke svog imena u prolazu.

„E-hej, Flora!“

„Mala ali brza!“

„Neko je sad nagrabusio!“

Odrasla sam ovde, poznajem skoro sve. Pozdravljam ih raširenom rukom ili podignutom pesnicom.

Dve ulice kasnije, gubim traku kojom sam vezala kosu. Moje sitne plave lokne narašće poput nadošlog testa kad upiju ostatke kiše i vetra.

Prateći predosećaj, trčim dok ne stignem do kamene zgrade sa kobaltnoplavim vratima – arhitektonska firma u kojoj Gordon radi sa

skraćenim radnim vremenom. *Sonder, Fagan i Mikl*, piše na znaku iznad ulaza. Ulećem kroz vrata, aktivirajući zvonce.

Gospodin Fagan, jedan od osnivača, sklanja mi se s puta. „Zaboga, gospođice.“

Dahćući, primoravam stopala da stanu. „Uf, izvinite.“ Moj pogled šeta levo-desno-levo. Zaglađujem lokne, zgrozivši se od teksture olujnog oblaka. „Da li je Gordon možda svraćao?“

„Žao mi je, nisam ga video.“

„Dobro. Hvala u svakom slučaju“, kažem, ljuta što mi je predosećaj bio pogrešan. Pružam dva koraka ali administrator, Oliver, izlazi iz sobe za konferencije i zaustavlja me.

„Gordi *jeste* bio ovde, pre možda dvadeset minuta.“ Oliver vadi neki predmet iz džepa i pruža mi ga. „Kazao je da ćeš možda svratiti i da ti u tom slučaju dam ovo.“

Stiskam usne. Držim dranguliju u obliku zlatne sove, ne veću od spajalice. Trag, uvredljivo lak. Dakle, Gordon *želi* da ga nađem? I ne samo da je znao da ću ovde doći, *on* je ovde prvi svratio na putu ka čajdžinici. Šta se to, kog đavola, dešava?

„Hvala, Oli. Valjda.“ Posežem za kvakom.

Sada sam sigurna da Gordon očekuje da odjurim do gostionice njegove porodice, *Sova i vrana* – slatko, Gordi. I mogu da se kladim da mu je Oliver poslao poruku da sam zagrizla mamac. Zašto da ne odugovlačim i navedem Gordona da pomisli da sam odustala od osвете? Da ga nateram da se malo preznojava?

Menjam pravac i šetam, sa zlatnom sovom u pesnici. Ovoga puta stvarno obraćam pažnju na to kuda idem. Stotine neuslikanih fotografija dobijaju okvir, zadirkujući moju maštu. Ovim putem sam hodala još od detinjstva. I sa povezom preko očiju mogla bih naći put duž sivkastih pločnika i uskih ulica. Od *Prajmarka* i *Voterstonsa* do radnje sa ručno rađenim sapunima koju Lila i ja volimo da posećujemo.

Ali svet koji se kreće ovom ulicom nov je svakog dana; život i ljudi se menjaju. Samo moj foto-aparat može da ih uhvati onakvim kakvi jesu ili

kakve želim da budu. Kad fotografišem, ljudi me ostavljaju na miru. To mi se dopada. I ne znaju da ponekad ne pokušavam da sačuvam trenutak, već da izobličim kako stvari izgledaju. Digitalna scena na kojoj ja biram igrače, odlučujem ko peva i igra i voli. I ko živi.

Život uopšte nije takav.

Idem dužim putem oko vinčesterske katedrale do četvrti Sent Kros. I moja porodica živi u ovom kraju, na nekoliko minuta od gostionice *Sova i vrana*. Gordonova porodica održava teren svoje georgijanske gostionice čistijim od većine parkova. A Lila je i dalje Gordonova komšinica u stanu porodice Volas na trećem spratu, tri godine nakon što se njena letnja poseta pretvorila u stalni boravak.

Zaobilazeći ugao, ne možete da ne primetite nadmoćnu strukturu od cigle. Ružičnjak je u punom cvatu, ali nije dovoljno mirišljav da prikrije lukavi smrad dečaka koji čeka ispred.

Zastajem. Pogledi nam se sreću i ja smišljam sve moguće načine da...

„Svaka ti čast!“, dobacuje Gordon, mašući belim peškirom za ruke. Isuse.

Svaka čast? Stiskam vilicu i hitam napred, ne obazirući se na belu zastavicu. Kad se dovoljno približim, gađam ga sovicom; na moje nezadovoljstvo, on je hvata.

„Dodavola, Volase“, režim.

„Ček, ček, ček.“ Ispruža ruke.

„Ti mali...“

„Samo sačekaj.“ Ulazi u moju zonu kao da je bezbedno. „Ako za deset sekundi i dalje budeš htela da me gađaš raznim predmetima, biću statua.“

„Neću samo ja, klipane. Lila bi mogla učiniti nešto još gore jer imamo posla, a ti si me na prevaru uvukao u neku dečju igru.“

„Morao sam nekako da te dovedem ovde. Ne bi prvo došla ovde zato što je previše očigledno. Morao sam to da uzmem u obzir.“ Maše malom sovom.

Mrštim se i, opet, mrzim što je u pravu.

Lora Tejlor Nejmi

„Što se Lile tiče, ne bih rekao.“ Ugao usana mu se nabira. „Videćeš za minut zašto ti je dala ostatak dana slobodno.“

„Ističu ti sekunde.“

„Umem da brojim, Čupka.“ Nadimak koji mi je Gordon nadenuo uvija mu se oko jezika poput moje loknaste kose koja ga je inspirisala. Vodi me oko gostionice u prostranu baštu i oblast za rekreaciju.

I... O! Prizor preda mnom pogađa me isprva toplinom i divotom. Ali krivica retko radi sama. Stalno kvari druga, dobra osećanja. Prekriva ih poput oblaka na ovom teškom nebu. I ne želim da mislim ono što mislim dok hodamo preko travnjaka, ali ne mogu da prestanem.

Nemoj biti previše ljubazan; ja to ne zaslužujem.